

Nyhedsbrev nr 5 fra Lise & Jep

Liv i gammel bygning

Nedenfor vores hus i Rubura ligger en gammel bygning fra midten af 1940-erne. Den har tjent mange formål; beboelse for ansatte, vaskehus, lagerbygning, udhus. Under selve bygningen er 2 garager, hvor f.eks. Jens Haslund Thomsen holdt missionens biler kørende i 50'erne. Der har stået generatorer igennem tiderne og der blev svejst solvandvarmere og andre stålkonstruktioner. Bygningens oprindelige tegltag blev skiftet til bliktag i 1990 og i starten 2000-tallet styrtede halvdelen sammen og blev genopbygget.

Taget er nu gennemtæret mange steder og murværket trænger til reparation. Desuden truer træer og buske med at ødelægge murværk og tag. Bygningen bruges stadigvæk til lagerrum for RAB (Rubura Agricultural Business), byggematerialer og vandrør og som udhus, så vi fik bevilget en renovering.

Arbejdet skrider godt frem, og vore dygtige murere og arbejdsleder har mange idéer til, hvad man også lige kan gøre, nu vi er i gang. Men der er også et budget, der skal holde, så det er med at holde igen. Her efter påske kommer de nye tagplader, der kommer nye vinduer i, og dørene bliver malet. Så holder huset nok 30-40 år igen med almindelig vedligeholdelse.

Et par før og efter billeder. Træer og buske havde efterhånden overtaget nordsiden, men nu er der ryddet, og murværket er repareret.

Vort eget hus er i meget bedre stand, det fik nyt tag i 1986 og er løbende blevet repareret. Vi er nu ved at renovere elinstallationen, så den igen nærmer sig europæisk standard. Med det nye nødstrømsbatteri kan vi holde gang i køleskab og lamper et helt døgn, selvom forsyningen svigter. I sidste måned svigtede den dog i seks dage, men det sker ikke så tit, og vi var alligevel bortrejst.

Mærker vi noget til krigen i Ukraine?

Set på verdenskortet er der langt fra Ukraine til Burundi, men den betyder også noget her. Mange her ved, hvordan det er at flygte fra sit hjem til en uvis fremtid. De ved også, hvordan det er at vende tilbage til en

ødelagt hjemegn og skulle genopbygge alt igen, og nogle udtrykker stor sympati og medfølelse for alle dem, der må flygte.

På det praktiske plan giver de stigende priser på råvarer og energi ikke bare stigende priser, men ofte mangel på f.eks. brændstof. Det har i lang tid været et lotteri at skaffe diesellolie, men nu har det også ramt benzinen. Priserne ved tankstationerne er steget med ca. 25% på et halvt år, men tankstationerne har ofte ikke benzin. Til gengæld er der et "parallelt marked", hvor man mod betaling af dobbelt pris, kan få brændstof, hvis man altså kender de rigtige mennesker.

For os betyder det, at vi hele tiden skal regne på brændstofforbrug, og have nogen til at skaffe os den nødvendige mængde diesel, inden vi kan tage ud på et menighedsbesøg eller tilse et projekt. Det kan godt tage et par dage. Det er bøvlet, men det lykkes alligevel for det meste.

Man kan ikke få diesel i dunke, så når man kan få diesel, fyldes de biler, der er hjemme; og så flyttes det til andre bagefter. Det tager ca. 1 time at flytte 50 liter.

Så tæt på – men alligevel ikke

Rubura ligger meget tæt på grænsen til Rwanda – faktisk kan vi se ind i Rwanda, når vi sidder ved spisebordet. Der er kun ca. 30 minutters kørsel til grænsen, og derfra er der kun en lille time til Butare, hvor vi ofte har ærinde både arbejdsmæssige og private.

Desværre har grænsen været lukket siden 2020, da Corona brød ud, og det betyder, at vi, hver gang vi skal til Rwanda, lige skal køre tre timer sydover til Bujumbura to dage før, have en PCR-test og flyve til Kigali i Rwanda, i stedet for at tage den lille smuttur nordpå og krydse grænsen.

I forgrunden ses fødeklinikken i Rubura. Bjerget i baggrunden er Nyakizu – 6 km inde i Rwanda og kun 10 km fra Rubura.

Derfor kunne vi næsten ikke få armene ned, da Rwanda bekendtgjorde midt i marts, at de nu åbnede alle landegrænser. Vi så for os meget billigere og hurtigere transport mellem landene, og muligheden for den eftertragtede diesel, sukker og andre indkøb tæt på. Meen glæden var kort, for nok åbnede Rwanda, men Burundigrænsen forblev lukket på grund af politiske problematikker. Den slags tager tid at løse, så vi kigger stadig længselsfuldt mod nord og tænker; "hvor ville det være nemt hvis bare..."

Rubura ligger ved den røde pil og Butare ved den blå

Nu uden politimand

Den trofaste læser kan måske huske, at vi har haft en ung politimand udstationeret på højen, som har boet lige overfor huset på et lille værelse sammen med sin udrustning og våben. Men sidst vi havde været væk, var han sendt i anden tjeneste.

Det handler mest om, at al politi er udkommanderet til enten at håndhæve et nyt forbud mod 2 og 3-hjulede køretøjer i Bujumbura, eller de står vagt langs grænsefloden mod Rwanda for at forhindre folk i at smugle nyhøstet kaffe dertil for at få en lidt højere pris.

Så vores flinke unge mand måtte noget modstræbende forlade sit værelse og Renovats gode mad i hvert fald for en periode.

2- og 3-hjulede køretøjer er nu forbudt på Bujumburas store veje

Evalueringsbesøg langt hjemmefra.

I denne uge har vi været på evalueringsbesøg for det nu afsluttede Gender equality project i Tura og Nonwe i Muyinga distrikt tæt på Tanzania og Rwanda.

Mandag kørte vi fra Rubura mod Muyinga, hvor vi blev indlogeret på **Auberge Monseigneur Nterere de Muyinga**. Navnet lyder flot, og værelset var ok, men dog uden wc-bræt og varmt vand – og vi er lidt i tvivl om, hvad hovedpuderne var lavet af. Men for 25 kr. pr. nat kan man vist ikke forlange mere.

Tirsdag og onsdag foregik selve evalueringen så sammen med projektledere fra UEBB; Julien Nsengiyumwa og Zacharie Minani, Repr. Legal Jean Jacques Masabo og to eksterne konsulenter, som laver selve interviewene med deltagerne fra projektet. Vi skulle holde ørerne stive for at følge med, for det foregik uden tolk. For at konsulenterne kunne få så ærlig en evaluering som muligt, var det kun dem og os, der måtte være der under interviewene. Projektmedarbejderne måtte gå ud sammen med præster m.fl. Det er spændende at være med til, og vi er blevet meget klogere på alfabetisering mm. Imponerende hvad man kan på kort tid. Man bruger undervisere, som selv kun har gennemført primærskolen. "Folk med højere uddannelse komplicerer det for meget", sagde Zacharie med et smil. Metoden er godkendt af UNESCO, og det er regeringen, der træner undviserne,

I projektet undervises kvinder, som ikke kan læse, en time to gange om ugen i et halvt år. Til slut får de et certifikat på, at de nu kan læse og skrive. Kvinderne i projektet fortæller, hvilke fremskridt de har gjort:

"Nu kan folk ikke længere sige til mig, at jeg ikke har forstand på noget". "Nu kan jeg også kommunikere med små beskeder på min telefon". "Før kunne jeg ikke læse, men nu kan jeg læse højt i kirken". Fantastiske udsagn fra seje kvinder.

Zacharie Minani byder velkommen

Deltagerne er også med i VSLA, og der undervises i ligestilling og ting som familieplanlægning. Man taler med kvinderne om prævention og "birth-spacing" – afstand mellem fødslerne bl.a. ved brug af sikre perioder. UEBB som kirkesamfund får ros af myndighederne for ikke at være berøringsangste i forhold til at arbejde med familieplanlægning. Det er der nok andre kirkesamfund, som er.

Sidste sted Nonwe gav associationer til søndagsskolesangen om den kloge og den dumme mand, som byggede huse hvor "regnen strømmed' ned og floderne de kom". Lige da vi var ankommet til den ikke helt færdige kirke, kom et gevaldigt tordenvejr med hagl og regn i stride strømme. Der løb en flod ind i kirken og vandet steg op om deltagernes fødder.

Evaluatoren Juliette og en af underviserne i alfabetisering får en lille munter snak.

Vi måtte erkende, at interviewene måtte gennemføres i små grupper da regn på bliktag hindrer al samtale i store forsamlinger.

Det blev en god men lang dag, og vi var først tilbage i Muyinga kl. 20 godt trætte efter mange timers kørsel på ikke alt for gode veje.

Sidst på ugen gik turen til Bubanza distrikt, hvor det var OVC-projektet, der skulle evalueres.

FAKTABOKS:

UEBB – Union des Eglises Baptiste du Burundi – Baptistkirken i Burundi

Rubura – gammel missionsstation i det nordlige Burundi med kirke, skoler, præsteskole, sundhedscenter og landbrugsprojekt

Bujumbura – Burundis kommercielle hovedstad. Ca. 3 timers kørsel fra Rubura.